

Vyhýbejte se červené, může snížit váš výkon

Barvy jsou důležitou součástí lidské společnosti, hrají důležitou roli v řadě situací, se kterými se denně potýkáme. Vzpomeňte si například na dobu, kdy jste naposled přecházeli křižovátku a barvy na semaforu vás informovali, zda můžete cestu bezpečně překročit, aniž byste se vystavili nebezpečí či sankcím z řad policie. Barvy jsou významné i v říší rostlin a zvířat, kde námi zmiňovaná červená barva signalizuje nebezpečí nebo dominanci a instinktivně navozuje vyhýbavé tendence (Kácha 2012). Může ale vliv červené barvy u lidí sahát, až tak daleko, že ovlivní to, jakých výsledků dosáhneme při plnění nejrůznějších úloh se zaměřením na testování kognitivního výkonů?

Odpověď na předchozí otázku můžeme například hledat ve studii autorů Bertrams, Baumeister, Engler a Furley (2015), kteří se tomuto tématu věnovali a pomocí tří experimentů se pokusili podpořit názor, že vystavení červené barvě nebo dokonce jen nápisu „červená“ vyvedeném na černém nebo bílempozadí mohou snížit náš výkon. Oproti předchozím studiím věnujícím se tomuto tématu, které ukázali, že tomu tak skutečně může být, svůj výzkum obohatili o proměnu self-control (sebeovládání). Dle jejich mínění hraje self-control významnou roli při tom zda a jak moc nás červená ovlivní.

V prvním a druhém experimentu autoři účastníky krátce vystavili červené nebo šedé barvě a následně přistoupili k plnění úkolu, které se sestávali z mentální aritmetiky a standardizovaných IQtesů. Třetí experiment byl obdobou prvních dvou, pouze nahradili červenou barvu nápisem „červená a šedá“.

A k jakým závěrům tedy autoři dospěli? Dle jejich mínění tyto tři experimenty zjistily, že takovéto krátké vystavení „červené“ způsobuje úbytek u testů kognitivního výkonu, ale pouze u těch jedinců kteří předtím již vyčerpaly zásobu své momentální sebekontroly. Tento závěr že síla sebekontroly snižuje tento negativní dopad červené barvy na náš výkon byl konzistentní skrze všechny tři experimenty (Bertrams, Baumeister, Engler a Furley 2015).

Dávejme si tedy dobrý pozor abychom se před následujícími úkoly, které nás v životě čekají vyvarovali vystavení červené barvy, pokud si nejsme jisti, že máme situaci pevně v rukou.

Bertrams, A., Baumeister, R., Englert, C., & Furley, P.. (2015). Ego Depletion in Color Priming Research: Self-Control Strength Moderates the Detrimental Effect of Red on Cognitive Test Performance. *Personality And Social Psychology Bulletin*, 41(3), 311-322.

Kácha, O. (2012). Barva a kognitivní zpracování: Vliv červené na studijní výkon. In *Dalibor Kučera. Psychology Now! 2012: Sborník výzkumů a referátů ze semináře Moderní psychologie*. Praha: Gymnázium Omská. s. 39-48.

Zpětná vazba:

Článek se mi velmi jednoduše četl a velmi zábavným způsobem dokázal tento experiment popsat pro širší veřejnost jazykem, který je dokonale srozumitelný i pro absolutního laika. Dalo by se zde jen zapracovat na zájmenech, avšak je to natolik minimální a marginální problém, že se dá jednoduše ignorovat. V každém ohledu velmi povedený článek, který podal výsledky testu správně a bez zkreslení. Ovšem pro zvýšení úrovně zábavnosti čtení byly některé informace, které mohly být podstatné, vynechány, nebo zbagatelizovány, což mohlo drobně ublížit přenosu vědecké informace pro laickou veřejnost, ovšem ne nijak ve velkém měřítku. Jako autor bych byl spokojen a z druhé strany bych práci ohodnotil jako splněnou, jen bych pro příště si dal pozor na zjednodušování termínů, aby nedošlo ke zkreslení informace.